

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **100719** (13) **U**
(51) МПК
A61K 36/73 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2015 00800</p> <p>(22) Дата подання заявки: 02.02.2015</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.08.2015</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.08.2015, Бюл.№ 15</p>	<p>(72) Винахідник(и): Короленко Ірина Анатоліївна (UA), Яценко Павло Ігоревич (UA), Рибалов Олег Васильович (UA)</p> <p>(73) Власник(и): ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ "УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ", вул. Шевченка, 23, м. Полтава, 36024 (UA)</p>
--	---

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ КСЕРОСТОМІЇ, ПОЄДНАНОЇ З ГЛОСОДИНІЄЮ

(57) Реферат:

Спосіб лікування ксеростомії, поєднаної з глосодинією, виконується шляхом введення у вивідні протоки слинних залоз препарату для відновлення репаративних процесів залозистого епітелію привушних слинних залоз. Як діючий засіб застосовують олію насіння шипшини в кількості 0,3-0,5 мл в обидві протоки привушних залоз 2 рази на тиждень протягом місяця.

UA 100719 U

Запропонована корисна модель належить до галузі медицини, а саме до стоматології, і призначена для лікування ксеростомії, поєднаної з глосодинією.

Ксеростомія - це патологічний процес, що характеризується сухістю порожнини рота в зв'язку зі зниженням або припиненням секреції слини.

5 За літературними даними, розповсюдженість ксеростомії зростає з віком і складає від 10 % до 61 % (Денисов А.Б. Слюна и слюнные железы. - М.: РАМН, 2006. - 372 с; Макеева И.М., Дорошина В.Ю., Аракелян М.Г. Ксеростомия и средства, облегчающие ее проявления // Стоматология. - 2013. - № 5. - С. 12-13; Ронь Г.И. Ксеростомия. - Екатеринбург: ООО "Премиум Пресс", 2008-136 с).

10 Причини зменшення слиновиділення різні і пов'язані вони, в першу чергу, зі зниженням функціональної активності слинних залоз як внаслідок розбалансування їх іннервації вегетативної нервової системи, так і в результаті дистрофічного переродження і атрофії ацинусів (Терешина Т.П. Ксеростомия. Этиология и патогенез в свете современных представлений / Т.П. Терешина // Дентальные технологии. - 2006. - № 3-4. - С. 5-8.; Щипский А.В. Ксеростомия, гипосаливация и нарушение экскреторной (эвакуаторной функции) слюнных желез (обзор) / А.В. Щипский // Пародонтология. - 2002. - № 3. - С. 45-50.; Salivary gland pathology as a new finding in Treacher Collins syndrome / Osterhus I.N., Skogedal N., Akre H. [et al.] // Am. J. Med. Genet A. - 2012. - Vol. 158A. - № 6. - P. 1320-1325.).

20 Глосодинія - мономорфний синдром, що супроводжується парестезіями і порушенням чутливості язика та смаку за сегментарним типом в поєднанні з явищами гіпосаливації. Причина виникнення: захворювання внутрішніх органів та систем, функціональні неврози, депресивні стани. Часто спостерігають ксеростомію, в зв'язку з чим порушується мова і сон (Яковлев В.И., Трофимов Е.К., Давидович Т.П., Просверьяк Г.П. "Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний". - Минск, 1995. - 224 с).

25 Так як дуже часто саме ксеростомія є місцевим фактором виникнення глосодинії, то з цього слідує, що усунення сухості порожнини рота може ліквідувати парестезії у язичі (печіння, поколювання, оніміння).

Лікування ксеростомії має бути комплексним. По-перше, воно полягає в підвищенні активності секреції слинними залозами, і по-друге, в лікуванні захворювань, що сприяють розвитку ксеростомії (Опыт лечения ксеростомии с использованием спрея Гипосаликс / Афанасьев В.В., Титова О.Н., Ордашев Х.А., Угурчиев Ю.С. // Современная онкология. - 2013. - № 2. - С. 62-64.).

35 При аналізі наявних літературних джерел було з'ясовано, що, незважаючи на різноманітність запропонованих методів і засобів лікування ксеростомії, пошук більш ефективних і перспективних методів залишається актуальним.

40 Відомі способи лікування пацієнтів, що страждають від сухості порожнини рота (Патент 81886 Україна, МПК А61К 6/00; опубл. 10.07.2013, бюл. № 13; Патент РФ № 2288726, МПК А61К 35/02 А61Р 1/02. Способ лечения ксеростомии; опубл. 2006.12.10; Капирулина О.В. Современная стоматология: эффективность комплексного лечения ксеростомии / О.В. Капирулина. - Краснодар, Издательство: Вольная Н.Н., 2009.; Ирмияев А.А. Клинико-фармакологическое обоснование применения препарата мексидол в комплексном лечении больных с ксеростомией: автореф. дис. на соиск. учен. степ, кандидата мед. наук: спец. 14.00.21 "Стоматология" / А.А. Ирмияев. - Москва, 2005.).

45 Найбільш близьким аналогом до запропонованого є спосіб лікування ксеростомії, який полягає в тому, що в протоки привушних слинних залоз вводять масляний розчин каротину в кількості 1,0 мл один раз на добу протягом 7 днів (Патент 2040254 Российская Федерация, МПК А61К 31/07. Способ лечения сиалозов/ Заявитель: Ронь Г.И., Васильева Е.С.; Патентообладатель: Ронь Г.И. - № 5047809/14; заявл. 15.06.1992; опубл. 25.07.1995.).

50 Однак, відомий спосіб лікування має недостатній ступінь ефективності при лікуванні ксеростомії, поєднаної з глосодинією за рахунок того, що масляний розчин каротину недостатньо адаптований до репаративних реакцій залозистого епітелію слинних залоз.

55 В основу корисної моделі поставлена задача розробити спосіб лікування ксеростомії, поєднаної з глосодинією шляхом пошуку засобу, що матиме більш виражену репаративну дію на залозистий епітелій, матиме високі антиоксидантні властивості, що дасть можливість значно підвищити ступінь ефективності лікування таких хворих.

Поставлена задача вирішується тим, що спосіб лікування ксеростомії, поєднаної з глосодинією, згідно з корисною моделлю, полягає у введенні олії насіння шипшини в кількості 0,3-0,5 мл в протоки привушних слинних залоз 2 рази на тиждень протягом місяця.

60 Олія із насіння шипшини є багатим джерелом вітамінів А, Е і С, кератиноїдів, флавоноїдів. Продукт також містить лінолеву, олеїнову, ліноленову, стеаринову, пальмітинову, бегенову і

міристинову кислоти. Олія володіє протимікробним, вітамінним, зволожуючим, протизапальним і загальнотонізуючим ефектом.

Олія насіння шипшини має міцні регенеруючі властивості по відношенню до залозистого епітелію слинних залоз. Олія нормалізує проникність клітинних мембран, що сприяє репаративним процесам.

Введенням олії шипшини в слинні залози досягається контакт препарату з клітинами епітелію вивідних проток та ацинусів. При цьому відбувається стабілізація процесів перекисного окислення в клітинних мембранах і, як наслідок, покращення секреторної та екскреторної функції слинних залоз, що зумовлює збільшення кількості їх секрету в порожнині рота.

Запропонований спосіб лікування ксеростомії, поєднаної з глосодинією, здійснюють наступним чином.

Після проведеного масажу привушної залози і відходження із неї застійного секрету головна протока залози бужується спеціальним зондом. Потім в уста протоки вводиться голка для внутрішньом'язових ін'єкцій з затупленим кінчиком, на голку фіксується шприц, заповнений 0,5 мл олії насіння шипшини і повільно вводиться в слинну залозу. Поява відчуття розпирання в залозі відповідає заповненню протоків I-V порядків. Аналогічну процедуру проводять з іншої сторони в такій же послідовності. Курс лікування складає 1 місяць, процедуру слід повторювати 2 рази на тиждень.

Приклад. Хвора Е. 61 рік, звернулася зі скаргами на постійну сухість в порожнині рота, що підсилюється при розмові, відчуття поколювання в язичці (язик ніби "посиланий перцем"). Пацієнтка вважає себе хворою протягом 3-х років, лікування з приводу даних скарг раніше не проводилось. При огляді: губи сухі, наявні тріщини в кутах рота; слизова оболонка порожнини рота суха, матова; язик яскраво-червоного кольору, сухий з поздовжніми тріщинами; в порожнині рота - мізерна кількість в'язкої, пінистої ротової рідини. Привушні та піднижньощелепні слинні залози не збільшені, м'яко-еластичної консистенції, безболісні при пальпації. При масажі привушних залоз виділяється мізерна кількість в'язкого секрету із устя їх вивідних проток. Показники загальної сіалометрії: отримано 0,5 мл змішаної слини за 20 хвилин. При сіалометрії привушних слинних залоз - 0,2 мл секрету за 20 хв. (по 0,1 мл з кожної залози). Діагноз: ксеростомія III ст.; глосодинія; ангулярний хейліт. Проведений курс лікування: олію насіння шипшини вводили по 0,3-0,5 мл в обидві головні протоки привушних слинних залоз два рази на тиждень протягом місяця.

Після проведеного лікування хвора відмічає покращення стану, зменшення сухості порожнини рота, зникнення відчуття печіння в язичці. При огляді: губи рожевого кольору, помірно зволожені, без елементів ураження; слизова оболонка порожнини рота помірно волога, при масуванні привушних слинних залоз із проток виділяється секрет нормальної в'язкості. Загальна сіалометрія: збільшення кількості ротової рідини до 2,1 мл за 20 хв... Сіалометрія привушних залоз показала підвищення секреції - по 0,5 мл секрету з кожної залози за 20 хв...

Таким чином, запропонований спосіб лікування ксеростомії, поєднаної з глосодинією за рахунок введення олії насіння шипшини в кількості 0,3-0,5 мл в протоки привушних слинних залоз забезпечує підвищення якості лікування, а саме: зниження або зникнення сухості порожнини рота та парестезій язика, підвищення швидкості секреції привушними слинними залозами.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб лікування ксеростомії, поєднаної з глосодинією, що включає введення у вивідні протоки слинних залоз препарату для відновлення репаративних процесів залозистого епітелію привушних слинних залоз, який **відрізняється** тим, що як діючий засіб застосовують олію насіння шипшини в кількості 0,3-0,5 мл в обидві протоки привушних залоз 2 рази на тиждень протягом місяця.

Комп'ютерна верстка І. Скворцова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601